

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 11-11-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3244-1/11-11-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 146/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 8-11-2011 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, και Γρηγόριος Λαζαράκος σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου και Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Το τακτικό μέλος Δημήτριος Μπριόλας και το αναπληρωματικό αυτού Χαράλαμπος Ανθόπουλος αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Φίλιππος Μίτλεττον, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητής και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3244/10-5-2011) έγγραφο ο Α υπέβαλε στην Αρχή τη με αρ. πρωτ./....-2011 παραγγελία του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών με την

οποία διαβιβάζει στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής την από 2-5-2011 αίτηση του Α και παρακαλεί για την κατά νόμο εκτίμηση των διαλαμβανομένων σε αυτή και την διαβίβασή της στην Αρχή για τη λήψη σχετικής αδείας.

Με τη διαβιβαζόμενη αίτησή του ο Α ζητεί από το πιο πάνω νοσοκομείο να του χορηγήσει γνωμάτευση για την κατάσταση της υγείας του πρώτου του εξαδέλφου Β ο οποίος νοσηλεύεται στο νοσοκομείο αυτό, προκειμένου να το προσκομίσει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών ενώπιον του οποίου συζητείται αίτηση του ίδιου για τη θέση του Β σε δικαστική συμπαράσταση.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τον βοηθό εισηγητή, ο τελευταίος στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν.2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, το άρθρο 4 παρ.1 του ν.2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους,

στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του ν. 2472/1997. Ειδικότερα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν *“η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών”*., στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν *“η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου”*.

4. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α’). (...)* 4. *Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...)* 9. *Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)*». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: *«1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...)* 3. *Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική*

αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

5. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Επιπλέον, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

6. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

7. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση ο Α υπέβαλε στην Αρχή τη με αρ. πρωτ./....-2011 παραγγελία του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών με την οποία διαβιβάζει στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής την από 2-5-2011 αίτηση του Α και παρακαλεί για την κατά νόμο εκτίμηση των διαλαμβανομένων σε αυτή και την διαβίβασή της στην Αρχή για τη λήψη σχετικής αδειάς. Με τη διαβιβαζόμενη αίτησή του Α ζητεί από το πιο

πάνω νοσοκομείο να του χορηγήσει γνωμάτευση για την κατάσταση της υγείας του πρώτου του εξαδέλφου Β ο οποίος νοσηλεύεται στο νοσοκομείο αυτό, προκειμένου να το προσκομίσει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών ενώπιον του οποίου συζητείται αίτηση του ίδιου για τη θέση του Β σε δικαστική συμπαράσταση.

8. Επειδή από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι την 18-1-2010 ο Α κατέθεσε αίτηση για τη θέση σε δικαστική συμπαράσταση του πρώτου εξαδέλφου του Β, δια του Εισαγγελέως Πρωτοδικών Αθηνών, καθώς και σχετικό αίτημα προσωρινής διαταγής το οποίο έγινε δεκτό και με την οποία ορίστηκε ο ίδιος προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης του Β. Η αίτηση είχε ορισθεί να συζητηθεί την 8-10-2010 ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ημερομηνία κατά την οποία αναβλήθηκε η συζήτηση μέχρι την προσκόμιση ιατρικής γνωμάτευσης για την ψυχική υγεία του Β και ανανεώθηκε η προσωρινή διαταγή.

9. Επειδή ο πιο πάνω σκοπός είναι νόμιμος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997, και η χορήγηση των πιο πάνω γνωματεύσεων είναι συναφής, πρόσφορη και αναγκαία για τον επιδιωκόμενο σκοπό της υπεράσπισης δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου.

10. Επειδή το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής οφείλει να ενημερώσει προηγουμένως τον Β, ως υποκείμενο των δεδομένων, ότι θα χορηγήσει ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα στον Α προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή παρέχει άδεια στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να χορηγήσει στον Α γνωμάτευση για την κατάσταση της υγείας του Β, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, αφού προηγουμένως το νοσοκομείο ενημερώσει τον Α.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παραγεωργοπούλου